

Provinciale Staten

Clustercode MOB
Ons kenmerk DOC-00734536
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 18 februari 2025
Verzonden 21 februari 2025

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : D. Peters en R. Franssen
Fractie : Lokaal-Limburg
Inzake : Conform artikel 39 n.a.v. artikel 'Gratis ov minima later: gemeenten willen aanvragen niet afhandelen'

Voordat we naar de beantwoording van de Statenvragen gaan informeren we u graag over de voortgang rond de invoering van Dal Vrij Limburg.

Op 26 april 2024 is door uw Staten ingestemd met het voorstel om OV voor minima middels het Dal Vrij Limburg-product van Arriva te gaan realiseren ([Link](#)). Dat betekent dat de Provincie Limburg mensen met een inkomen tot en met 100% van het sociaal minimum in Limburg een Dal Vrij Limburg-product kan aanbieden.

Op 17 december bent u via een mededeling portefeuillehouder ([Link](#)) geïnformeerd over de met een aantal gemeenten gemaakte afspraken om tot implementatie van Dal Vrij Limburg te komen. Deze afspraken worden momenteel uitgewerkt in samenwerking met gemeenten.

We streven ernaar in de loop van de eerste helft van 2025 mensen met een bijstandsuitkering, in samenwerking met gemeenten, te benaderen om gebruik te gaan maken van Dal Vrij Limburg. Hiervoor zijn we met een aantal gemeenten een proces aan het uitwerken met als doel een, voor de aanvrager, zo laagdrempelig mogelijke proces in te richten. Andere Limburgse gemeenten worden actief geïnformeerd over de te nemen processtappen zodat ook zij aan kunnen sluiten op dit traject.

Mensen in Limburg met een inkomen tot en met 100% van het sociaal minimum zonder bijstandsuitkering kunnen in de tweede helft van 2025 via een portal zelf het Dal Vrij Limburg-product aanvragen. Op deze manier werken Provincie Limburg en Arriva met gemeenten samen om op een laagdrempelige en zorgvuldige wijze het product Dal Vrij Limburg voor de doelgroep beschikbaar te stellen en deze mensen te ondersteunen in hun mobiliteitsbehoefte.

Vraag 1.

Is er tussen de provincie en de genoemde gemeenten voldoende overleg geweest over de afhandeling van het aanvraagproces? Zo ja, wanneer heeft dit overleg plaatsgevonden en wat waren de uitkomsten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord.

Al in 2023 zijn de eerste verkennende gesprekken gevoerd tussen Provincie en gemeenten om de mogelijkheden van openbaar vervoer voor minima verder te bespreken. Dit proces is in 2024 voortgezet. Het gaat hier om meerdere ambtelijke overleggen met meerdere gemeenten. Het Statenvoorstel Dal Vrij Limburg is mede op basis van deze verkennende en constructieve gesprekken vormgegeven.

Bij de concretisering van de uitvoering samen met Arriva bleek een aantal eerder verkende mogelijkheden rond de uitvoering niet mogelijk of wenselijk te zijn. Het ging hierbij dikwijls om juridische, technische of capaciteitsgerelateerde drempels. Bovendien konden individuele gemeenten geen eigenaarschap nemen van een uniforme provinciebrede regeling. Eind 2024 heeft er een bestuurlijk overleg met de 6 grootste gemeenten van Limburg plaatsgevonden waarbij de implementatie van Dal Vrij Limburg is besproken. Bij deze overleggen gaven gemeenten nogmaals aan sympathiek te staan tegenover het product Dal Vrij Limburg, maar vanwege capaciteit en de verdeling van rollen en verantwoordelijkheden het eigenaarschap van deze uitrol niet op zich te kunnen nemen.

Vraag 2.

Waarom heeft de provincie ervoor gekozen de regie voor het aanvraagproces af te schuiven naar de lagere overheden, terwijl dit onderwerp direct raakt aan een provinciaal besluit?

Antwoord.

De provincie Limburg heeft geen (wettelijke) rol in het sociale domein en ook geen uitvoeringsorganisatie daarvoor. Bij het aanvraagproces is het van belang om te weten welke Limburgers er precies in aanmerking komen voor Dal Vrij Limburg. Het zijn de Limburgse gemeenten die voor een deel van de doelgroep over deze informatie beschikken, en niet de Provincie. Daarom is sinds het begin de hulp van gemeenten ingeschakeld. Bovendien zijn soortgelijke producten elders in het land tot nu toe op gemeentelijk niveau uitgerold. In het Statenvoorstel (G-24-015) over dit onderwerp is deze samenwerking en rolverdeling duidelijk benoemd.

Vraag 3.

Welke concrete stappen gaat de provincie op korte termijn ondernemen om deze impasse te doorbreken, zodat de minima niet verder worden benadeeld?

Antwoord.

Er is geen sprake van een impasse. Momenteel streven wij naar start van de uitrol van Dal Vrij Limburg in de eerste helft van 2025 aan de doelgroep die bekend is bij de Limburgse gemeenten. Gemeenten en Arriva maken samen afspraken over hoe deze eerste doelgroep het product in ontvangst kan nemen.

Voor de mensen die niet duidelijk in beeld zijn bij de Limburgse gemeente, maar toch recht hebben op het product, nemen Provincie en Arriva het initiatief om een centrale aanvraag te organiseren en financieren, waarbij wordt gezien hoe gemeenten dit kunnen ondersteunen. Deze centrale aanvraag wordt nu ontwikkeld en hierover wordt u geïnformeerd zodra een nadere planning beschikbaar is. Op deze manier werken Provincie en Arriva, met ondersteuning van gemeenten, samen om op een laagdrempelige wijze het product Dal Vrij Limburg voor de gehele doelgroep beschikbaar te stellen.

Vraag 4.

Waarom is er pas negen maanden na het besluit in de Provinciale Staten melding gemaakt van de houding van de gemeenten ten aanzien van de uitvoering?

Antwoord.

Al sinds voor het besluit van de Staten waren er constructieve gesprekken met gemeenten rond de mogelijke uitvoering van een product als Dal Vrij Limburg. Na het besluit van de Staten zijn de gesprekken concreter geworden. Daarbij zijn praktische aandachtspunten en knelpunten naar voren gekomen die alle betrokken partijen dienen op te lossen voordat de daadwerkelijke uitrol van Dal Vrij Limburg start. Deze aandachtspunten waren dikwijls juridisch en technisch van aard, maar hadden ook te maken met de verdeling van rollen, taken en verantwoordelijkheden. In dit proces is door Provincie, gemeenten en Arriva telkens bijgestuurd om tot uitvoering te komen. Eind november 2024 zijn in bestuurlijk overleg met de grote Limburgse gemeenten inzake Dal Vrij Limburg afspraken gemaakt om inhoudelijke hordes te doorbreken. Aan de hand van de uitkomsten van deze overleggen ontstond een werkbaar proces voor de uitvoering en is een mededeling portefeuillehouder opgesteld (GS DOC-00727319) welke wij vervolgens aan uw Staten hebben doen toekomen.

Vraag 5.

Bent u het met de fractie van Lokaal-Limburg eens dat de provincie in deze kwestie een houding van zowel naïviteit als arrogantie heeft getoond? Indien nee, waarom niet?

Antwoord.

Nee. Met het aanbieden van openbaar vervoer aan een grote groep mensen met een laag inkomen in de gehele provincie begeeft de provincie als vervoersautoriteit zich deels binnen het sociaal domein. Dit is in deze vorm en omvang elders in Nederland nog niet geprobeerd, daar waren wij ons terdege van bewust. Hierin zijn wij niet naïef, maar wel pioniers. Juist daarom is de Provincie altijd het gesprek aangegaan met gemeenten en Arriva om tot verstandige oplossingen te komen en zo het Dal Vrij Limburgproduct waarover uw Staten een besluit hebben genomen op 26 april 2024 tot uitvoering te brengen. De Provincie heeft al in een vroeg stadium (2023) hierover met gemeenten constructief overleg gevoerd. Daarbij hebben partijen gezamenlijk een steeds beter beeld gekregen van de omvang van de benodigde werkzaamheden, en de bijbehorende verantwoordelijkheden. Dit proces, dat inderdaad meer tijd en moeite kostte dan initieel verwacht, heeft uiteindelijk geleid tot concrete uitvoeringsafspraken.

Vraag 6.

Bent u niet van mening dat deze gang van zaken afbreuk doet aan de broodnodige samenwerking en het wederzijds vertrouwen tussen provincie en gemeenten? Welke stappen gaat u nemen om dit vertrouwen te herstellen?

Antwoord.

Er is geen sprake van een breuk in het vertrouwen van gemeenten naar de Provincie toe en vice versa. Juist het feit dat we hierin de samenwerking opzoeken en met elkaar het gesprek voeren moet uiteindelijk leiden tot beter wederzijds begrip voor de opgaven waar wij als medeoverheden voor staan en juist deze samenwerking zal ertoe leiden dat een groep Limburgers met een kleine portemonnee ontzorgd wordt in haar mobiliteitsbehoefte.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Maastricht 19 december 2024

Onderwerp: schriftelijke vragen conform artikel 39 n.a.v. artikel 'Gratis ov minima later: gemeenten willen aanvragen niet afhandelen'

Geacht College,

Naar aanleiding van het artikel in De Limburger met de titel "Gratis ov minima later: gemeenten willen aanvragen niet afhandelen", heeft de fractie van Lokaal-Limburg met verbazing kennisgenomen van de ontstane situatie. Een groot deel van de Limburgse minima moet naar verluidt nog maanden wachten op gratis openbaar vervoer in de daluren, mede doordat gemeenten weigeren het aanvraagproces voor de ov-kaart op zich te nemen. Dit leidt tot frustratie bij zowel de provincie als Arriva.

Vraag 1: Is er tussen de provincie en de genoemde gemeenten voldoende overleg geweest over de afhandeling van het aanvraagproces? Zo ja, wanneer heeft dit overleg plaatsgevonden en wat waren de uitkomsten? Zo nee, waarom niet?

Vraag 2: Waarom heeft de provincie ervoor gekozen de regie voor het aanvraagproces af te schuiven naar de lagere overheden, terwijl dit onderwerp direct raakt aan een provinciaal besluit?

Vraag 3: Welke concrete stappen gaat de provincie op korte termijn ondernemen om deze impasse te doorbreken, zodat de minima niet verder worden benadeeld?

Vraag 4: Waarom is er pas negen maanden na het besluit in de Provinciale Staten melding gemaakt van de houding van de gemeenten ten aanzien van de uitvoering?

Vraag 5: Bent u het met de fractie van Lokaal-Limburg eens dat de provincie in deze kwestie een houding van zowel naïviteit als arrogantie heeft getoond? Indien nee, waarom niet?

Vraag 6: Bent u niet van mening dat deze gang van zaken afbreuk doet aan de broodnodige samenwerking en het wederzijds vertrouwen tussen provincie en gemeenten? Welke stappen gaat u nemen om dit vertrouwen te herstellen?

Wij zien uw beantwoording met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Fractie Lokaal Limburg

Dré Peters
Raimond Franssen
Joep Verberkt
Leon van den Beucken
Hub Schoenmakers
Marie-Dieudonné Klassen